

**Oikaisuvaatimus elinkeinojaoston päätökseen 29.8.2023, de minimis -tuen myöntäminen
SaPKo Hockey Oy:lle**

KH 02.10.2023 § 288
886/14.01.00/2023

Valmistelija	hallintojohtaja-kaupunginlakimies Markus Hämäläinen markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394
Selostus	Elinkeinojaoston 29.8.2023 § 114 tekemästä päätöksestä on tehty oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on saapunut 19.9.2023 kaupungin kirjaamoon. Oikaisuvaatimuksessa [REDACTED] vaativat päätöksen kumoamista. Elinkeinojaosto päätti 29.8.2023 § 114 hyväksyä Sapko Hockey Oy:n de minimis -tukea koskevan hakemuksen ja myöntää yhtiölle de minimis -tukea 50.000 euroa. Elinkeinojaoston päätös on katsottavissa luottamushenkilöiden ekstranetissä ja kaupungin internetsivuilla osoitteessa: www.savonlinna.fi/paatoksenteko. Kuntalain (410/2015) 138 §:n ja pöytäkirjaan liitetyn muutoksenhakuohjeen mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on tehtävä kaupunginhallitukselle. Pöytäkirja ja siten päätös on julkaisu yleisessä tietoverkossa kaupungin internetsivuilla 31.8.2023. Kun kuntalain 140 §:n 3 momentin perusteella kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi 7.9.2023, on määräaika oikaisuvaatimuksen toimittamiselle ollut 21.9.2023. Oikaisuvaatimus on siten tehty määräajassa. Kuntalain 141 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, josta saa tehdä oikaisuvaatimuksen, on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet. Kuntalain 137 §:n ja pöytäkirjaan liitetyn muutoksenhakuohjeen mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 3 §:n mukaan kunnan jäsen on henkilö, jonka kotikunta kyseinen kunta on (kunnan asukas), yhteisö ja säätiö, jonka kotipaikka on kunnassa taikka se, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa. Näin oikaisuvaatimuksen tekijöillä kunnan asukkaina on kuntalain perusteella oikaisuvaatimusoikeus. Seuraavaksi esitettyihin perusteisiin pyritään ottamaan kantaa oikaisuvaatimuksessa esitetetyssä järjestyksessä. <i>1. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä siitä syystä, että elinkeinojaoston kokouksessa asian käsittelyyn osallistui esteellinen henkilö</i> Päätöstä koskevan pöytäkirjan käsittelymerkinnän mukaan ”Jäsen Mauri Vihavainen poistui esteellisenä päätöksen teon ajaksi kokouksesta, Sapko Hockey Oy:n tapahtuman järjestelyissä mukana (Hall. 28 § 1 m. 7 k)”.. Pöytäkirjamerkinnästä ei selviä, mitä Sapko Hockey Oy:n tapahtumalla, sen järjestelyillä tai sellaisessa mukana olemisella tarkoitetaan.

21.9.2023 Mauri Vihavaiselta saadun selvityksen mukaan hän on talkooperiaatteella osallistunut ottelutapahtumiin erilaisissa tehtävissä. Vihavaisen ilmoituksen mukaan hän on saanut ilmaisen myös lipun otteluun.

Hallintolain 27 §:n ja kuntalain 97 §:n viittaussäännöksen mukaan esteellinen luottamushenkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn, eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä. Toimielimen kokouksen asiakohdassa käyty keskustelukin on asian käsittelyä.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa säädetään niin sanotusta yleislausekejäävistä siten, että kuntalain 97 §:n viittaussäännöksen perusteella luottamushenkilö on esteellinen jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta [kuin kohtien 1-6] erityisestä syystä vaarantuu.

Esteellisyys voi pöytäkirjamerkinnästä huolimatta kohdistua hallintolain 28.1 §:n 7 kohdan yleislausekejääviysarvostelusta myös ainakin 28.1 §:n 3 kohdan intressijääviyteen eli siihen, että

[virkamies] luottamushenkilö on esteellinen

3) jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen.

Kuntalain 97 §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE:268:2014) mukaan esteellisyydellä pyritään turvaamaan käsittelyn ja päätöksenteon puolueettomuutta. Esteellisyydellä tarkoitetaan, että henkilöllä on sellainen suhde asiaan tai asianoasaisiin, että se voi vaarantaa hänen puolueettomuutensa yksittäisen asian käsittelyssä.

Hallintolain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE:72:2002) mukaan 7 kohdan yleislausekejäävin mukaan [virkamies], luottamushenkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu. Tällaisen syyn on oltava ulkopuolisen havaittavissa ja sen puolueettomuutta vaarantavan vaikutuksen tulee olla suunnilleen samanasteinen kuin erikseen määritellyissä esteellisyyssperusteissa.

Asian arviointiin voi vaikuttaa se, että talkootyötä tehdään olosuhteissa, joka on verrattavissa hallintolain 28.1 §:n 1 momentin 4 kohdan palvelussuhdejääviin eli tällöin luottamushenkilö olisi esteellinen, jos hän olisi palvelussuhteessa asianomaiseen tai tahoon, jolle päätöksenteosta voisi aiheutua erityistä hyötyä tai haittaa.

Oikeuskäytännöstä voidaan mainita KHO 1986 II 33 (arvioitu intressijääviä):

Kunnanhallitus oli päättänyt tarjota kunnanvirastossa henkilöstölle ilmaisen päiväkahvin tai teen ilman kahvileipää. Kahviedun vähäisyyden vuoksi kunnanhallituksen jäsen, joka itse ja jonka vaimo työskentelivät kunnan virastossa, ei ollut esteellinen.

Edelleen KHO:2009:89 (arvioitu intressijääviä) mukaan:

Kunnanhallitus oli päättänyt myydä golfyhtiölle noin 69 hehtaarin suuruisen maa-alueen. Yhtiö oli hallinnut maa-aluetta vuokrasopimuksen perusteella yli 20 vuoden ajan. Golfyhtiön osakkeista sekä kunnanhallituksen puheenjohtaja että kunnanjohtaja olivat omistaneet yhden. Kummankaan omistus yhtiössä ei osakkeiden kokonaismäärä huomioon ottaen ollut merkittävä. Yhtiön tulevan toiminnan ja sen kehittämisen sekä yhtiön toiminnan rahoituksesta tehtävien ratkaisujen kannalta golfkenttänä käytetyn maan ostamisella oli

huomattava merkitys. Näissä olosuhteissa tällä yksittäisellä oikeustoimella oli ollut yhtiön toimiala ja koko huomioon ottaen sellaisia vaikutuksia, että kaupasta oli odotettavissa kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kunnanjohtajalle erityistä hyötyä tai vahinkoa siitäkin huolimatta, että heidän osuutensa yhtiössä oli vähäinen.

Oikeuskirjallisuuden (Kirsi Kuusikko: Esteellisyys hallinnossa, s. 346) kannan mukaan 7 kohdan tarkoittama puolueettomuuden vaarantavan syyn erityisyys edellyttää olosuhteelta sitä, että olosuhteen puolueettomuutta vaarantava vaikutus rinnastuu asteeltaan erikseen mainittuihin jääviysperusteisiin.

Edelleen oikeuskirjallisuuden (Esteellisyys hallinnossa, s. 298) mukaan intressijääviys edellyttää, että hyöty tai vahinko on luonteeltaan erityistä, joten sen on oltava taloudellisesti tuntuva tai muuten merkityksellistä. Jos hyöty tai haitta päätöksestä on epätodennäköinen, se ei kuitenkaan ole sillä tavoin odotettavissa, että esteellisyys välttämättä muodostuisi tällä perusteella. Samoin hyödyn välittömyydelle on annettu merkitystä esimerkiksi niin, että valtuuston talousarviopäätöksen yhteydessä tekemää päätöstä koulun lakkauttamisesta ei katsottu koskevan taksiautoilijaa (oikeustapausviittaus Turun ja Porin lääninoikeus 26.5.1999 192/1).

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen ottanut viranomainen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Säännöksen 2 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ratkaiseva viranomainen voi tehdä samassa yhteydessä ilman eri vaatimusta myös hallintolain tarkoittaman virheen korjaamista koskevan päätöksen.

Hallintolain 49 g §:n säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE:226/2009. 49 g §:n yksityiskohtaiset perustelut) todetaan, että hallintolain mukainen virheiden korjaamismahdollisuus annettaisiin tällä säännöksellä näin ollen muullekin kuin ensi asteen päätöksentekijälle. Toimivaltalaajennusta on pidetty tarpeellisena ja perusteltuna, koska tavoitteena on, että hallintopäätösten virheet voitaisiin myös näissä tilanteissa korjata joustavasti viranomaiskoneiston sisällä. Kysymys olisi oikaisuvaatimusjärjestelmää täydentävästä sääntelystä, ja sitä olisi tarkoitus soveltaa lähinnä vain silloin, kun virheeseen ei voida puuttua oikaisuvaatimus päätöksen yhteydessä.

Jos oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen siis esimerkiksi huomaa hallintopäätöksessä hallintolain 50 §:ssä tarkoitetun asiavirheen, viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksen, vaikka virheeseen ei olisi erikseen vedottukaan, ja ratkaista asian uudelleen. Oikaisuvaatimusviranomaisen olisi myös korjattava päätöksessä oleva ilmeinen kirjoitus- tms. virhe. Virheen korjaamisen edellytykset ja menettely nojautuisivat hallintolain 8 luvun säännöksiin.

Hallintolain 50 §:n mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos esimerkiksi päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe. Menettelyvirheenä pidetään esimerkiksi sitä, että esteellinen henkilö osallistuu asian käsittelyyn.

Asian arviointia

Ilmaisen ottelutapahtumalipun antama hyöty voi olla yksittäisen tapahtuman osalta vähäinen, mutta yhden kauden mittaisena etuna se voi jo olla vähäistä merkittävämpi (vrt. edellä mainittu kahvietu-tapaus).

Elinkeinojaoston 50.000 euron suuruinen de minimis -tuki päätös tulee asianosaisena olevan yhtiön hyödyksi. Elinkeinojaoston jäsen Vihavainen ei ole yhtiön osakas, eikä jäsen siten suoraan hyödy yhtiön saamasta tuesta. Jäsenen saama ilmainen pääsylippu ottelutapahtumaan ei johdu välillisestikään yhtiön saamasta de minimis -tuesta. Talkootyötä sellaisenaan ei voi taloudellisten etujen ja pysyvyyden sekä sen merkittävyyden osalta verrata hallintolain 28.1 §:n 4 kohdan tarkoittamaan palvelusuhdejäviin, mutta toisaalta herättää kysymyksen jäsenen sitoutumisesta yhtiön toimintaan. De minimis -tuen määrää voidaan merkittävänä yhtiön kannalta. Kokoaisarvostelun perusteella on mahdollista, että ulkopuolisen näkökulmasta arvioituna jäsen Vihavaisen puolueettomuus ja riippumattomuus on saattanut vaarantua.

Edellä mainituilla perusteilla elinkeinojaoston päätöstä rasittaa menettelyvirhe, kun asian käsittelyyn on osallistunut esteellinen jäsen.

Hallintolain 49 g §:n perusteella oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen voi huomautessaan hallintopäätöksessä hallintolain 50 §:ssä tarkoitetun asianvirheen poistaa virheellisen päätöksen, vaikka virheeseen ei olisi vedottukaan, ja ratkaistaa asian uudelleen. Ei ole perusteltua tulkita hallintolain 49 g §:ää siten, ettei oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen voisi korjata ensi asteen päätöstä menettelyvirheen perusteella vaikka oikaisuvaatimuksessa olisi samaan asiaan kiinnitetty huomiota. Asia vaatii asian käsittelyä laajemmin kuin pelkän oikaisuvaatimuksen käsittely, koska käytännössä oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen päätöstä korjaamalla poistaa aikaisemman ensi asteen päätöksen ja antaa uuden päätöksen. Asian varsinaista käsittelyä koskeva selostusosa on jäljempänä kohdassa 7.

2. *Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että päätös olisi tehty virheellisillä tiedoilla, koska päätöksessä väitetään, että "Sapko Hockey Oy:n hallituksessa, eikä toimivassa johdossa ei ole konkurssiin menneen Savonlinnan Pallokerho Oy:n vastuuhenkilöitä."*

Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että [REDACTED] on toiminut urheilutoimenjohtajaa vastaavissa tehtävissä konkurssiin mennessä Savonlinnan Pallokerho Oy:ssä. Samoin oikaisuvaatimuksessa on todettu, että uuden Sapkon päävalmentajaksi palkattu [REDACTED] on toiminut konkurssiin menneessä Savonlinnan Pallokerho Oy:ssä ja oikaisuvaatimuksessa esitetään, että päävalmentaja on vastuuhenkilö.

Elinkeinojaoston pöytäkirjassa todetaan seuraavaa:

"SaPKo Hockey Oy:n hallituksessa, eikä toimivassa johdossa ei ole konkurssiin menneen Savonlinnan Pallokerho Oy:n vastuuhenkilöitä."

Vs. elinkeinojohtajalta 21.9.2023 saadun selvityksen mukaan [REDACTED] ovat palvelussuhteessa Sapko Hockey Oy:öön.

Osakeyhtiölaissa (2006/624) ei ole määritelty vastuuhenkilön käsitettä. Osakeyhtiölain 6 luvun 1 §:ssä on säädetty osakeyhtiön johdosta siten, että osakeyhtiöllä on oltava hallitus. Sillä voi olla myös toimitusjohtaja ja hallintoneuvosto.

Kaupparekisterilain (654/2023) 1 §:n mukaan laissa säädetään kaupparekisterin pitämisestä yrityksiä, yhteisöjä ja niissä toimivia henkilöitä koskevien ajantasaisten ja luotettavien tietojen saamiseksi. Kaupparekisterilain säätämiseen johtaneesta hallituksen esityksestä, jossa käytetään termiä "vastuuhenkilö" (HE:244:2022) voidaan päätellä, että

vastuuhenkilöillä tarkoitetaan ainakin lain 4 §:n 4 kohdan mukaisia rekisteriin ilmoitettavia henkilöitä:

4 kohdan mukaan rekisteriin merkittäisiin ilmoitusvelvollisen lakisääteiset toimitukset ja niiden jäsenten, tilintarkastajan, toimitusjohtajan, isännöitsijän, yhtiömiehen, prokuristin tai muussa vastaavassa asemassa toimivan henkilön sekä edustamiseen oikeutettujen henkilöiden asema ja henkilötiedot ja oikeudellista toimintakykyä koskevat tiedot. Jos tällaisessa asemassa on oikeushenkilö, rekisteriin merkittäisiin henkilötietojen sijaan oikeushenkilön tunnistamiseksi tarpeelliset tiedot. Tieto siitä, mitä rekisteriin merkitään, riippuu yritysmuotokohtaisesta lainsäädännöstä. Esimerkiksi osakeyhtiöstä rekisteriin merkitään aina hallitus ja tarvittaessa hallintoneuvosto, toimitusjohtaja, nimenkirjoittaja ja prokuristi. Avoimesta yhtiöstä rekisteriin merkitään yhtiömiehet ja tarvittaessa prokuristi.

Vs. elinkeinojohtajalta 21.9.2023 saadun selvityksen mukaan Yhtiön toimivalla johdolla tarkoitetaan yhtiön hallitusta ja erityisesti hallituksen puheenjohtajaa. Yhtiöllä ei ole toimitusjohtajaa.

Yhtiön 21.9.2023 päivätyn kaupparekisteriotteen mukaan [REDACTED] eivät ole myöskään yhtiön hallituksessa tai muutenkaan ilmoitettuna kaupparekisteriin yhtiön kaupparekisterilain tarkoittamana vastuuhenkilönä.

Asian arviointia

[REDACTED] eivät ole olleet päätöksentekohetkellä Sapko Hockey Oy:n kaupparekisterilain 4 §:n tarkoittamia vastuuhenkilöitä eikä osakeyhtiölain tarkoittamaa johtoa. Päätöksen selostusosassa on siten voitu todeta, että SaPKo Hockey Oy:n hallituksessa, eikä toimivassa johdossa ei ole konkurssiin menneen Savonlinnan Pallokerho Oy:n vastuuhenkilöitä. Näin ollen päätöstä ei voida esitetyllä perusteella pitää virheellisenä.

3. *Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että elinkeinojaosto on tehnyt avustuspäätöksen puutteellisilla ja virheellisillä talousselvityksillä ja todellisuudessa päätös tuesta olisi tehty ennen 29.8.2023*

Oikaisuvaatimuksessa viitataan Itä-Savon 30.3.2023 julkaistuun uutiseen osoituksena puutteellisesta ja epärealistisesta taloudellisesta selvityksestä. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa väitetään, että tosiasiallisesti de minimis -tuesta on päätetty ennen 29.8.2023 pidettyä elinkeinojaoston päätöstä.

Asian arviointia

Elinkeinojaoston päätöksessä ei viitata, eikä päätös siten perustu, Itä-Savon 30.3.2023 julkaistuun uutiseen, joten päätöstä ei voida pitää virheellisenä myöskään tällä perusteella.

Mistään ei ilmene tukea sille väitteelle, että toimivaltansa ylittäen joku taho olisi tehnyt päätöksen de minimis -tuesta ennen elinkeinojaoston 29.8.2023 tekemää päätöstä. Päätöstä ei voida pitää tälläkään perusteella virheellisenä.

4. *Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että yritysvaikutusten arviointi ei osoita, että päätöksellä olisi vaikutuksia muihin kuin hakijan toimintaan*

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Päätöksen tekemisen kannalta keskeisiä seikkoja ovat seuraavat. Kuuluuko tuen myöntäminen Savonlinnan kaupungin kunnan tehtäviin ja toimialaan, ja toisaalta onko päätöksessä noudatettu valtioneuvoston asiantuntijaneuvoston päätöksiä.

Kuntalain 1.2 §:n mukaan

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Kuntalain 7 §:n mukaan

Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetty tehtävät. Laissa säädetään myös siitä, kun tehtäviä on järjestettävä yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa (lakisääteinen yhteistoiminta).

Kuntalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE:268/2014 vp, s. 15) mukaan kunnan yleistä toimialaa rajoittaa erityisesti hallintolain 6 §:n tarkoittamat hallinnon yleiset oikeusperusteet (yhdenvertaisuus-, objektiviteetti- ja suhteellisuusperiaate, tasapuolisuusvaatimus sekä harkintavallan väärinkäytön kieltä. Lisäksi vakiintuneesti yleistä toimialaa rajoittaviksi periaatteiksi on katsottu oikeuskäytännössä seuraavat: asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, tehtävän paikallisuus, yksityisen tukemisen kieltä, hallinnon toissijaisuus ja työnjako muiden viranomaisten kanssa sekä spekulatiivisen toiminnan kieltä. Hallituksen esityksessä edelleen todetaan, että kunnan keskeiset yleiseen toimialaan liittyvät tehtävät ovat elinkeinotoiminnan edistämiseen liittyvät tehtävät sekä eri tahoille myönnettävät avustukset, takaukset ja lainat.

Kyse on välittömän tuen antamisesta yritykselle. Oikeuskirjallisuuden (Harjula & Prättälä: Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat, s. 182, 2019) kannan mukaan kunta voi antaa välitöntä tukea elinkeinonharjoittajalle edistääkseen niitä tarkoituksia, joita se voisi omalla yritystoiminnallaan edistää (matkailu ja majoitus, energiahuolto jne.). Ensisijaisen motiivin on oltava kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen (HE:268/2014 vp).

Liikuntalain (390/2015) 5 §:n mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta (2 kohta).

Elinkeinojaoston päätöksessä tukea on perusteltu sillä, että Savonlinnan kaupungin tavoitteena on edistää paikalliseen harrastustoimintaan perustuvaa kilpaurheilua. Paikallisen elinkeinoelämän ja sitoutuneiden yksityishenkilöiden alkuun laittamalla ponnistuksella pyritään nostamaan muutaman vuoden aikana, savonlinnalainen jääkiekkoilu jälleen kansalliselle tasolle. Savonlinnan kaupungin on kuntalain 7 § mukaisesti perusteltua olla mukana yhteisessä ponnistuksessa, jolla on myönteistä vaikuttavuutta savonlinnalaisien lasten ja nuorten harrastustoimintaan ja myös yhteisöllisyyden edistämiseen kaikissa ikäryhmissä. Myönnettävän de minimis-tuen voidaan katsoa kuuluvan kunnan toimialaan silloin, kun tarkoituksena on edellä kuvattu lasten ja nuorten harrastustoimintaan ja alueen yleiseen elinvoimaisuuteen.

EU:n valtioneuvoston päätökset rajoittavat kunnan harkintavaltaa päätettäessä yritystuen ehdoista ja muodoista. Elinkeinojaoston päätöksessä on kyse de minimis -tuesta, jossa viranomainen on ensinnäkin arvioinut, että tuki täyttää valtioneuvoston tunnusmerkit, mutta valinnut tuen myöntämiselle sallitun myöntömekanismin. Esityslistassa on viitattu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artikloihin ja komission asetukseen 1407/2013.

TEM (2023.1) oppaassa de minimis -tuista todetaan, että de minimis -tukea koskevan päätöksen muotovaatimukset täyttää seuraava muotoilu:

"Tuki, joka on määrältään X euroa, myönnetään vähämerkityksisenä eli ns. de minimis -tukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan Komission asetusta (EU) N:o 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, perustamissopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen. (Julkaistu EUVL nro L 352, 24.12.2013)."

Asian arviointi

Elinkeinojaoston päätöksen perustelu tuen antamiselle on liikuntalain kunnalle asetettujen velvoitteiden mukainen, koska tuki on annettu seuratoiminnan tukemiseksi. Tuen antamista mainitussa tarkoituksessa pidetään kunnan tehtäviin ja toimialaan kuuluvana. Päätöksessä on asianmukaisesti viitattu de minimis -tukimenettelyyn, ei päätöstä voida esitetyllä perusteella pitää virheellisenä. Pelkästään se seikka, että yritysvaikutusten arvioinnissa ei olisi esitetty laajempia yritysvaikutuksia, ei tee päätöstä virheelliseksi tai voitaisiin katsoa elinkeinojaoston ylittäneen toimivaltansa.

5. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että päätös syrjii muiden urheilulajien harrastajia ja seuroja sekä on siten yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että tuen myöntäminen syrjisi, olisi tasapuolisuusvelvoitteen tai yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen asettamalla yhden lajin harrastajat erityisasemaan. Oikaisuvaatimuksessa ei kuitenkaan perustella tarkemmin miten tämä erityisasema ilmenee.

Asian arviointi

Oikaisuvaatimuksessa ei ole osoitettu tai esitetty perustetta, jonka perusteella voitaisiin arvioida, onko elinkeinojaoston päätös hallintolain 6 §:n tasapuolisuusvaatimuksen vastainen. Päätöstä ei siten voi tällä perusteella pitää virheellisenä.

6. *Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että elinkeinojaoston päätös on vastoin harkintavallan väärinkäytönkieltoa*

Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että harkintavallan väärinkäyttöä osoittaa se, että päätöstä on perusteltu Sapkon brändillä ja sillä, että elinkeinojaoston puheenjohtaja on elinkeinojaoston 28.9.2023 tekemän päätöksen jälkeen 31.8.2023 julkaistussa Itä-Savon uutisessa todennut, että "on jopa vaikea sanoa, tunnetaanko Savonlinna paremmin oopperajuhlista vai Sapkosta".

Harkintavallan väärinkäytön kiellolla tarkoitetaan tilanteita, joissa viranomainen käyttää toimivaltanormin sille määrittelemää harkintavaltaa niin, että harkintavallan rajat ylitetään. Tämän seurauksena viranomaisen päätös poikkeaa harkintavaltaa sallivan oikeussäännön sisällöstä tai lain tarkoituksesta.

Asian arviointi

Brändillä viitataan yrityksen tunnettuisuuteen, joka asiayhteys huomioiden se on merkityksellinen seikka avustuksen vaikuttavuutta arvioitaessa ja siten avustusta myönnettäessä. Elinkeinojaoston puheenjohtajan päätöksenteon jälkeen sanomalehdessä julkaistuilla puheilla ei ole

merkitystä arvioitaessa päätöksen virheellisyyttä. Elinkeinojaoston päätöstä ei siten voida esitetyillä perusteilla pitää virheellisenä.

7. De minimimis tuki -asian uudelleen käsittely (De minimis -tuen myöntäminen Sapko Hockey Oy:lle)

Kaupunginhallitus poistaa elinkeinojaoston päätöksen 29.8.2023 § 114 ja käsittelee asian uudelleen seuraavan selostuksen pohjalta.

Savonlinnan edustusjäähkiekkoilu Mestistasolla päättyi Savonlinnan Pallokerho Oy:n konkurssiin keväällä 2023.

Savonlinnalaiset yksityishenkilöt paikallisen elinkeinoelämän tuella ovat koonneet paikallisia resursseja yhteen ja perustaneet Sapko Hockey Oy:n (jäljempänä SaPKo), jonka tavoitteena on käynnistää edustusjäähkiekkoilu Savonlinnassa uudelleen.

SaPKo:n hallituksen puheenjohtaja Jan Erik Wasenius esitteli elinkeinojaoston kokouksessa 16.8.2023 yhtiön suunnitelmia edustusjäähkiekon palauttamiseksi Savonlinnan urheilutarjontaan.

SaPKo hakee Savonlinnan kaupungilta de minimis -tukea 50.000 euroa SaPKon uudelleen käynnistämisen kustannuksiin.

SaPKo on v. 1929 perustettu urheiluseura ja se on yksi koko talousalueen vahvimpia brandeja. Savonlinnan Pallokerho Oy:n hakeuduttua konkurssiin kesällä 2022 ei Savonlinnassa ole pelattu miesten tasolla edustusjäähkiekkoa. Savonlinnan Pallokerho Oy:n konkurssissa realisoitiin kaikki kalusto ja muu omaisuus konkurssilainsäädännön mukaisesti ja näin ollen koko uuden SaPKon toiminnan rakennustyö on pitänyt aloittaa tyhjästä.

Yhtiön mukaan suuri yleisö ja yhteistyökumppanit ovat ottaneet SaPKon paluun hyvin vastaan, mutta nykyisessä muuttuneessa toimintaympäristössä ei voida olla varmoja mistään ja siksi kauden vieminen taloudellisesti kannattavasti läpi on edelleen suuren työn takana. Juurikin tukeva taluspohja on se, mitä SaPKo uudelta toiminnalta odottaa, koska ilman kunnossa olevaa taloutta ei urheilullisiakaan tavoitteita voida saavuttaa.

SaPKo aloittaa edustusjäähkiekon Suomi-sarjassa. Suomi-sarja on maantieteellisesti haastava pitkien pelimatkojen muodossa, mutta se on kuitenkin kustannusrakenteeltaan vähän kevyempi kuin Mestis, jonne tavoite on asetettu 2-3 vuoden päästä.

Savonlinnalaisen junioreiden pelaajapolku aina SM-liigaan saakka on nyt SaPKo edustusjoukkueen myötä jälleen olemassa ja tuore yhteistyösopimus Mikkelin Jukureiden kanssa vahvistaa Etelä-Savolaista jääkiekkoilua.

SaPKo Hockey Oy:n hallituksessa ei ole, eikä toimitusjohtajana ole konkurssiin menneen Savonlinnan Pallokerho Oy:n vastuuhenkilöitä.

Savonlinnan kaupungin tavoitteena on edistää paikalliseen harrastustoimintaan perustuvaa kilpaurheilua. Paikallisen elinkeinoelämän ja sitoutuneiden yksityishenkilöiden alkuun laittamalla ponnistuksella pyritään nostamaan, muutaman vuoden aikana, savonlinnalainen jääkiekkoilu jälleen kansalliselle tasolle. Savonlinnan kaupungin on kuntalain 7 § mukaisesti perusteltua edistää toimintaa, jolla on myönteistä

vaikuttavuutta savonlinnalaisten lasten ja nuorten harrastustoimintaan ja myös yhteisöllisyyden edistämiseen kaikissa ikäryhmissä. Myönnettävän de minimis-tuen voidaan katsoa kuuluvan kunnan toimialaan silloin, kun tarkoituksena on edellä kuvattu lasten ja nuorten harrastustoimintaan ja alueen yleiseen elinvoimaisuuteen.

Liikuntalain (390/2015) 5 §:n mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta (2 kohta).

SaPKon anoma tuki, joka on määrältään 50 000 euroa, voidaan myöntää vähämerkityksisenä eli ns. de minimis -tukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan Komission asetusta (EU) N:o 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, perustamissopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen. (Julkaistu EUVL nro L 352, 24.12.2013).

SEUT 107 ja 108 artiklan mukaiset määräykset kilpailutilanteessa markkinoilla sekä kielletystä valtion tuesta. EU oikeuskäytännön mukaan toimenpide, josta on päättänyt jäsenvaltion alueellinen viranomainen, kun kunnan viranomainen, voi muodostaa SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen.

Edellä mainitusta poiketen komission asetuksen (komission asetus 1407/2013) yrityksille voidaan myöntää yleisen de minimis-asetuksen mukaista tukea. Yleisen de minimis -asetuksen nojalla voidaan lähtökohtaisesti myöntää yrityksille kaikilla toimialoilla. De minimis tuella tarkoitetaan vähä-merkitystä tukea, josta ei tarvitse tehdä komissiolle ilmoitusta.

De minimis tukea voidaan antaa enintään 200 000 euroa viimeisen kolmen verovuoden ajanjaksolla. Komissio on katsonut, että alle tämän enimmäismäärän jäävä tuki on niin vähäistä, ettei se vääristä kilpailua tai vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Sapko toimii kaupungin omistamassa jäähallissa ja maksaa vuokria Savonlinnan kaupungille, liiketoiminnalla on täten kytkentä kaupungin tulopohjaan.

Savonlinnan Pallokerho Oy:n antaman selvityksen mukaan yhtiö ei saanut viimeisen kolmen vuoden aikana de minimis -tukea.

Myönnettyjen De minimis tukien seuranta on Savonlinnan kaupungissa elinkeinojohtajan vastuulla. Tuen myöntäisessä, maksamisessa ja mahdollisessa takaisinperinnässä noudatetaan Savonlinnan kaupungin yleisiä avustusohjeita.

Liitteet:

- Oikaisuvaatimus elinkeinojaosto päätökseen 29.8.2023
- Kaupparekisteriote
- De minimis -hakemus 21.8.2023
- De minimis tukea koskeva ilmoitus
- Sapko Hockey Oy:n toimittama taloudellinen selvitys: talousarvio (SALAINEN, Julkl 24 § kohta 20, liikesalaisuus)
- Yritysvaikutusten arviointi

Lapsivaikutusten arviointi Edustusjäähkiekko joukkueen olemassaololla Savonlinnassa on motivoiva merkitys jääkiekon junioritoiminnan tulevaisuudelle. Jääkiekon junioritoiminnassa on mukana 5 – 18 vuotiaita n. 300 lasta ja nuorta.

Paikalliset esikuvat junioreille ovat tärkeitä ja yhteistyö edustusjäähkiekon ja junioritoiminnan kanssa on saumatonta. Edustusjäähkiekko tarjoaa nuorille mahdollisuuden pelata omalla paikkakunnalla mahdollisimman korkealla sarjatasolla.

Yritysvaikutusten arviointi	Edustusjäähkiekko kokoaa toiminnallaan ja varainhankinnallaan paikallista elinkeinoelämää yhteen ja vahvistaa siten savonlinnalaisuutta ja yhteishenkeä myös yritysten parissa.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Laine Janne
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää 1) hyväksyä oikaisuvaatimuksen esteellisyysperusteen osalta; 2) päättää korjata hallintolain 49 g §:n ja 50 §:n nojalla elinkeinojaoston 29.8.2023 § 114 päätöstä poistamalla sen sekä käsitellen asian uudelleen siten, että kaupunginhallitus päättää myöntää Sapko Hockey Oy:lle 50.000 euron suuruisen de minimis -tuen selostusosassa mainituin ehdoin. Samalla kaupunginhallitus päättää valtuuttaa vs. elinkeinojohtajan päättämään maksatuksesta, kun päätös on lainvoimainen. Tuki katetaan elinkeinotoimen kustannuspaikalta 1410.
Käsittely	Nuorisovaltuuston ja vammaisneuvoston edustajat olivat poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan. Esa Valkonen teki seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan Juha Kukkonen kannattaman muutosehdotuksen: <i>"Esitän, että oikaisuvaatimus palautetaan Elinkeinojaostolle uudelleen valmisteltavaksi jaoston päätöksen muotovirheen johdosta. Saate evästyksellä niin, että oikaisuvaatimuksen tehneiden toiveella Sapko Hockeyn tulisi jakaa 500 vapaalippua Hattu ry."</i> Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun, oli asiasta äänestettävä. Asian käsittelyn jatkamisen puolesta annettiin 8 ääntä (Metsälä Sanna, Stenberg Eija, Laamanen Kirsti, Makkonen Aila, Kilpeläinen Pekka, Tiainen Jarmo, Suomalainen Tuukka, Peitsaro Panu) ja asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun annettiin 3 ääntä (Kokko Lea, Kukkonen Juha ja Valkonen Esa) ääntä. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittely jatkuu. Kaupunginjohtaja täydensi muutosesitystään siten, että kaupunginhallitus toivoo, että Sapko Hockey Oy antaa 500 lippua Hattu ry:lle jaettavaksi vähävaraisille perheille.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen kokouksessa tehdyllä täydennyksellä.
Tiedoksi	Oikaisuvaatimuksen tekijät Sapko Hockey Oy